

δησεν τῆς γαδάρας κ' ἐπόαλεν (δηλ. τὸ σπέρμα του). Κοντεύγει ν' ἀποάλη τὸ λονβίν τὸ σιτάρι (ἐνεκα τῆς πολλῆς ὥριμάσεως καὶ ἀποξηράνσεως). 2) Ἐπὶ τῶν κυνῶν, παρορμῶ, ἐρεθίζω κατὰ τινος Κάρπ.: Ν' ἀποάλω τὸ σκύλδο! || Ἄσμ.

Πάλ' ἀποάλ-λει τὰ σκυλ-λὰ νὰ ξαναλαουν-νέψου
'ς τοῖς ἄκρες, 'ς τὰ ριζόονα, 'ς τὰ σκαιοματουρίμα
(νεαροὶ βλαστοὶ σχοίνου). Πβ. ἀγγρίζω 1, ἀναγκρίζω Α1.

3) Βάλλω, τοποθετῶ τι εἰς τινὰ τόπον ἐντελῶς, ἐξ ὁλοκλήρου Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πόντ. (Τραπ.) Χίος: Ν' ἀποβάλῃς τὸ ἀλεύρι καὶ νὰ μὴν ἀφήκῃς τίποτε 'ς τὸ σακκούλλι Χίος Ἄμα δ' ἀποβάλω τὰ ροῦχα 'ς τὸ σεντούκι, θὰ κατέβω Ἀπύρανθ. || Παροιμ.

Ἐβαλεν κ' ἐπέβαλεν κ' ἐπῆρεν κ' ἄσ' σὸ δκεῦος
(ἔβαλε καὶ παράβαλε. Ὅτι πολλὰ συνεκόμισε καὶ ἐπομένως δύναται νὰ λαμβάνῃ ἐλευθέρως. Ἐπὶ πρεσβύτου εἰς ὃν ἐπιτρέπεται νὰ ὀμιλῇ καὶ νὰ διάγῃ κατὰ βούλησιν) Πόντ. (Τραπ.) 4) Συμπληρῶ τι ἐλλεῖπον, ἀπογεμίζω Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀποβάνου καλαμπόκ' νὰ γιουμίσ' τὸν σακί. Δὲν τ' ἀποβάβ'ς τόσου κρασί ἀπ' λείπ' ἀπ' τὸν βαρέλλ' νὰ γιουμίσ'; β) Καθόλου, συμπληρῶ γεωργικὴν ἢ ἄλλην ἐργασίαν Στερελλ. (Αἰτωλ.): Μᾶς δίασ' οὐ δεῖνα ἱγρὲς κ' τ' ἀπόβαλαμι οὐλοῦ τοῦ κατιβατοῦ (δίασι = ἐβίασε, ἐξηνάγκασε). 5) Μετὰ κόπου συντελῶ τι, ἀποκάμνω Τσακων.: Ἄσμ.

Οὐαί, τοί τύχη πομπευτά, κίκραν νὰ σὶ γευθοῦμε,
ὅσα ἀποαλήκαμε νὰ σὶ ὑστερηθοῦμε
(οὐαί, τί τύχη πομπεμένη, πίκρες νὰ τὰ γευθοῦμε, | εἰς ὅσα ἀπεκάμαμεν ἀγωνιζόμενοι νὰ τὰ στερηθῶμεν). 6) Ἐνεργ. καὶ μέσ. πάσχω ἀποβολήν, ἔκτρωσιν, ὠμοτοκῶ, ἰδίᾳ ἐπὶ ἐγκύου γυναικός, σπανίως ἐπὶ ζώων, περὶ ὧν λέγεται ἀπορρίχνω, κοιν. καὶ Τσακων.: Ἡ δεῖνα - ἡ γυναῖκα τοῦ δεῖνα ἀπόβαλε κοιν. Αὕτῃ ἡ γυναῖκα ὅλ' ἀποβέρνει Κρήτ. Ἀποβάλθ' κ' αὕτῃ ἡ γ'ναῖκα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀποβάσθηκεν ἡ γυναῖκα μου Κρήτ. Ἐ'πάζιτι ἡ γ'ναῖκα, βάν' τ'ς φουνῆς κ' ἀποβέρνιτι Αἰν. Ἐποβάσθηκεν 'ς τὸ δρόμο Χίος Ἡδαν ἀγαστρονμέν' το' ἀποβάβ'τ' τοι Λέσβ. Πουβάλθ' κ' δυὸ (ἐπαθε δύο ἀποβολὰς) Θεσσ. Πηρβάθηκε ἡ γυναῖκα μου Πρασ. Ἐθηρβάθηκε ἀπὸν τὰ βάσανα καὶ τσοὶ κούρασες ὅπου τραυῆ Ρέθυμν. Ἀ γονναῖκα τοῦ δεῖνα ἀποβαλήτ' Τσακων. Πόβαλε ἡ ποβάλητ' ἡ προβάτα μας Κονίστρο. Ἐπόαλεν ἡ γαδάρα - ἡ φοράδα - ἡ αἰγία Κύπρ. Ἀποβάλισ' ἡ κασίκα Λέσβ. Μετοχ. ἠθηρδαμένη = ἡ ἀποβαλοῦσα Κρήτ. (Σφακ.): Λυὸ φορὲς εἶναι ἠθηρδαμένη. Καὶ μετ' ἀντικ. Κρήτ. || Ἄσμ.

Εἶχα καρδιά λεοδαριού, μὰ ράησε γιὰ σένα,
ποῦ νὰ 'θελα σ' ἀποβαρθῇ ἡ μάννα ποῦ σ' ἐγέννα.
Συνών. ἀποβαλῶνομαι, *ἀποβολεύομαι, ἀπορρίχνω, ρίχνω. 7) Μεταβιβαστ. κάμνω τινὰ νὰ ἀποβάλῃ, νὰ πάθῃ ἔκτρωσιν Θράκ. Λέσβ.: Μὲ χτύπ'σε καὶ μ' ἀπόβαλε Θράκ. Ἀπόβαρι τ' γ'ναῖκα μ' Λέσβ.

ἀπόβαλμα τό, Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Πελοπν. (Μάν.) ἀπόβαλμαν Πόντ. (Τραπ.) ἀπόβαρμα Λέσβ. Στερελλ. (Ἀκαρναν.) ἀπόβαρμαν Λυκ. (Λιβύσσ.)
Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβάλλω.

1) Ἐπὶ ὑφάσματος ἐξασθένεωσις τοῦ χρώματος, ἀποχρωματισμός Πόντ. (Τραπ.) Συνών. ξεθώρευσμα. 2) Τὸ προερχόμενον ἐξ ἀποβολῆς, ἐξ ἐκτρώσεως, ἔκτρωμα Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Λέσβ. Στερελλ. (Ἀκαρναν.): Ἄιδε βρὲ ἀπόβαρμα! (ὄνειδιστικῶς) Ἀκαρναν. Συνών. ἀποβαλοῖδι, ἀπόρριμμα. 3) Ἀποβολή, ἔκτρωσις Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Συνών. ἀπόβαλσι, ἀποβάλωμα, ἀποβάλωσι, ἀποβολή.

ἀπόβαλσι ἡ, Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) ἀπόβαρσι Κρήτ. ἠήβαρσι Κρήτ. (Πρασ. Σέλιν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβάλλω.

Ἀπόβαλμα 3, ὁ ἰδ.

ἀποβαλοῖδι τό, Πελοπν. (Γορτυν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπόβαλσι καὶ τῆς καταλ. - ἰδι.

Τὸ ἐξ ἀποβολῆς, ἐξ ἐκτρώσεως προελθὼν ἔμβρυον: Κρέμαγε 'ς τὸ καρινὸ τ' ἀποβαλοῖδι ὥσπου ξεραίνότανε (περὶ τοῦ πράγματος ἰδὲ Ν. Ἐστία 1, 993). Συνών. ἀπόβαλμα 2.

ἀποβάλωμα τό, ἀμάρτ. ὑπεμπάλωμα Νάξ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβαλῶνω, παρ' ὃ καὶ ὑπεμπαλῶνομαι.

Ἀπόβαλμα 3, ὁ ἰδ.

ἀποβαλῶνομαι Κίμωλ. Σίφν. ὑποβαλῶνομαι Κύθν. ὑπηλῶνομαι Ρόδ. ὑεβαλῶνομαι Θήρ. ὑεβαλῶνομαι Θήρ. Μῆλ. Νάξ. ὑηθαλῶνομαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἀπόβαλα - ἀποβαλῶμενος ἄορ. τοῦ ἀποβάλλω, καθὰ (ἐ)μβαλα - μβαλῶμενος - μβαλῶνω - μπαλῶνω, ἔκαμα - καμῶμενος - καμῶνομαι, περὶ ὧν ἰδ. Γ' Χατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 7 (1910/11) 50 κέξ. Ἡ συλλαβὴ πη- καὶ θη- διὰ τὴν αὔξησιν. Ὁ τύπ. ὑπεμπαλῶνομαι καὶ παρὰ Σομ.

Πάσχω ἀποβολήν, ἔκτρωσιν, ὠμοτοκῶ, ἐπὶ ἀνθρώπου καὶ ζώου ἔνθ' ἄν.: Ὑποβαλῶθηκε ἡ γυναῖκα μου Κύθν. Ἀὲ δαγιαδῆ τῇ μυρωδιᾷ καὶ θὰ ὑεβαλωθῇ Θήρ. Ἐμπεμπαλῶθηκε ἡ γαδάρα Μῆλ. Ἡ φοράδα μας ἐπηλῶθηκε Ρόδ. Ἐχω τρεῖς βολὲς ποῦ ὑηθαλῶνομαι Ἀπύρανθ. Ἡφαές με, δὲν ἦτονε νὰ ὑηθαλωθῶ ὅδε σὲ σήκωνα, μόνο θάρου ὥς θὰ βασιλέψω! αὐτόθ. Ἐνα γωπελλάκι ἐηθαλῶθηκε (δηλ. τὸ ἔκτρωθὲν ἦτο ἄρρεν) αὐτόθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποβάλλω 6.

ἀποβάλωσι ἡ, ἀμάρτ. ὑηθάλωσι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ὑεθάλωσι Θήρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβαλῶνω ὁ ἰδ. Παρὰ Σομ. μπεμπάλωσις.

Ἀπόβαλμα 3, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Ἐφτὰ παιδιὰ ἔχω καμῶμένα καὶ μιὰ ὑηθάλωσι Ἀπύρανθ. Χερότεροι πόνοι ἐπέρασα 'ς τσοὶ ὑηθάλωσες παρὰ 'ς τσοὶ ἔννες αὐτόθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποβάλωμα.

***ἀποβαλωσιάρης** ἐπίθ. Οὐδ. ἀποβαλωσάριχο Κίμωλ. Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποβάλωσι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἰάρης.

Ὁ ἐξ ἀποβολῆς, ἐξ ἐκτρώσεως προερχόμενος ἔνθ' ἄν.: Ἀποβαλωσάριχο παιδί.

ἀποβάμμι τό, ἀμάρτ. ἀποβάμμι Πόντ. (Σαντ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. ἀπόβαμμα.

Τὸ μετὰ τὴν βαφὴν ὑφασμάτων ἢ νημάτων ὑπολειπόμενον χρώμα. Συνών. ἀποβαφίδι.

ἀποβάντζαρμα τό, ἀμάρτ. ἀποβάτζερμα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβαντζάρω.

Περίσσευμα: Τ' ἀποβατζέρματα τοῦ σοφροῦ δως μᾶς ἤδωκε γιὰ φαεῖ. Συνών. ἀβαντζάρισμα 2 β.

ἀποβαντζάρω ἀμάρτ. ἀποβατζέρνω Κρήτ. ὑποβατζέρνω Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. βαντζάρω, δι' ὃ ἰδ. ἀβαντζάρω, παρ' ὃ καὶ βατζέρνω.

Πλεονάζω, περισσεύω: Τὸ δικό μου τὸ κορδόνι ἀπὸ τὸ δικό σου ἀποβατζέρνει μιὰ διθαμή. Πρὸς ψηλὴ 'ναι ἡ Μαρία ἀπὸ τὴν Ἐλένη, ἡ κεφαλὴ τῆς ἀποβατζέρνει. Ἀπάνω ἀπὸ τὸ κοφίνι ἀποβατζέρνον δὰ σταφύλια. Συνών. ἀβαντζάρω Β 3.

***ἀποβάντζι** τό, ἀποβάτζι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβαντζάρω.

